

Po ukončení fáze zahájení procesu profesionalizace, která trvala šest let, se francouzské pozemní síly v současné době transformují k dosažení cílového, stabilizovaného stavu profesionalizace v roce 2008. Příslušná doktrína, která má definovat novou roli ozbrojených sil, vytyčuje tři hlavní cíle pozemních sil, kterými jsou: 1. prevence, 2. operační nasazení a 3. ochrana. K dosažení těchto cílů mají napomoci tři hlavní principy: 1. modularita, 2. úspornost při používání zdrojů/prostředků, 3. rozdělení odpovědností. Nový přístup k náboru, k přípravě osob i k tvorbě koncepcí, doktrín a dalších řídicích dokumentů má odrážet novou vojensko-politickou realitu s potřebou adaptace na nový vojenskostrategický kontext, tj. zejména na nové druhy vojenských misí a redukované počty ozbrojených sil s potřebou vyšší profesionalizace. To vyžaduje potřebu změny organizačních struktur, stanovených cílů ozbrojených sil i nutnost změny mentality vojáků, což klade velké nároky na přípravu vojenských profesionálů.

Francouzské ozbrojené síly čítají cca 460 000 osob, z nichž je asi 100 000 občanských zaměstnanců, 170 000 osob slouží v pozemních silách, 70 000 u letectva, 55 000 u námořnictva, 100 000 u vojenské policie (četnictva) a 65 000 u společných sil.

Kromě toho je k dispozici 83 000 operačně připravených a použitelných záloh, z nich 23 000 u pozemních sil. Velkou část z nich však stále tvoří ti, kteří zhruba před šesti lety ukončili základní vojenskou službu a mají uzavřený kontrakt na možné operační použití. Do roku 2008 mají tento počet osob nahradit ti, kteří budou pravými, tj. dobrovolnými zálohami, přičemž do konce roku 2012 se má jejich počet ještě navýšit na 94 000.

Pokud jde o pozemní síly, ty čítají 136 000 vojáků a 34 000 civilních zaměstnanců. Z celkového počtu vojáků je 15 000 důstojníků, 55 000 praporčků a 66 000 vojáků a poddůstojníků. Ve francouzských ozbrojených silách je asi 55 000 praporčků, z toho 35 % slouží u pozemního vojska, věkový průměr je 35 let a mezi nimi je asi 11 % žen.

Velitelství pozemních sil sestává z:

- dvou velitelství sil, z nichž jedno je zaměřené na operační přípravu vojsk a druhé na jejich nasazení, tj. zejména na logistickou podporu pozemních sil;
- několika ředitelství služeb, zaměřených na telekomunikace, informační technologie, ženijní podporu, materiální zabezpečení a na rozpočtování;
- pěti regionálních velitelství, která zabezpečují úkoly teritoriální podpory jednotek, rozmístěných v daném území, a to především z hlediska každodenního života, správy lidských zdrojů, rozpočtu, infrastruktury či vztahů s národními komunitami;
- dvou velitelství, jednoho zodpovědného za tvorbu doktrín a vysokoškolské vzdělávání (CDES - Středisko strategických studií a doktrín) a druhého za přípravu a výcvik (CoFAT), který je obdobou ŘeVD v AČR. Od léta 2004 však přebírá CoFAT působnost i za vysokoškolské vzdělávání.

Politické ambice Francie předpokládají následující scénáře možného použití ozbrojených sil:

- ❑ nasazení až 50 000 osob bez rotace pro řešení jedné velké krize v rámci koalice vedené NATO nebo EU;
- ❑ nasazení 30 000 osob na dobu jednoho roku bez rotace v mnohonárodním prostředí pro řešení krize střední intenzity a současně vedení národní operace s jednotkami v počtu 5000 osob;
- ❑ nasazení a udržení sil v počtu 20 000 osob do různých prostorů operace.

V současné době je více než 21 000 příslušníků pozemních sil v nejrůznějších operacích nebo ve stavu operační pohotovosti, z nich v operacích na Balkáně, v Afghánistánu a v Africe je 8500 osob. Například v srpnu 2003 to bylo 23 457 vojáků v 36 destinacích.

Pro řešení trvalých nebo mimořádných krizových situací na vlastním území může být kdykoliv aktivováno několik tisíc osob. Z nich je každodenně asi 3000 osob v operační pohotovosti. Dalších 5200 osob je trvale přítomno v zámořských územích, náležejících Francii a dalších 3500 osob v Africe na základě dohod s vybranými zeměmi.

Pro řešení krizových situací národního charakteru je k dispozici 5000 osob udržitelných rotacemi.

Takto definovaným bezpečnostním ambicím musí odpovídat celková organizace, systém velení, počty osob, výzbroje i techniky.

Přechod ozbrojených sil na plně profesionální stav byl založen na rozhodnutí prezidenta republiky z roku 1996 a vytyčen do konce roku 2002, kdy skončila první, počáteční fáze následovaná druhou, stabilizační, datovanou do roku 2008.

Způsoby náboru vojenských profesionálů

Základem dobře připravených vojenských profesionálů je jejich správný výběr v procesu náboru. V tomto směru mají francouzské pozemní síly dobře propracovaný systém, který se v procesu profesionalizace nadále zdokonaluje.

Zdokonalená profesionalizace francouzských ozbrojených sil musí v tomto směru řešit čtyři hlavní výzvy:

- ❑ kvantitativní výzvu, která znamenala v letech 1997–2002 potřebu rekrutovat celkem 88 000 mladých důstojníků, praporčíků a mužstva;
- ❑ potřebu dobré kvality náboru;
- ❑ rozpracování psychologických aspektů rekrutace;
- ❑ využití technických prostředků tvorby koncepcí, organizace a postupů.

Celkový roční rekruční potenciál činí asi 400 000 osob. Z toho je získáno celkem více než 60 000 osob, což je asi jedna šestina. Z nich je předurčeno pro pozemní síly asi 17 000 osob, tj. zhruba 1/23 z celkového potenciálu. Hlavním principem náboru i následné přípravy a výcviku je plná dobrovolnost.

Proces náboru má sedm pilířů:

- ❑ provádí se pro konkrétní profese, pro které se posuzuje vhodnost jednotlivých uchazečů;

- ❑ termíny náborů se sdružují;
- ❑ provádění předběžného náboru nebo uplatňování čekací doby;
- ❑ trvalé přizpůsobování měnícím se podmínkám;
- ❑ nabízení lepších podmínek než u ostatních zaměstnavatelů;
- ❑ vedení osobního náborového dialogu;
- ❑ hodnocení reálné potřeby osob, které je potřeba pro pozemní síly získat.

Mezi charakteristiky rekrutace patří:

- ❑ nábor pro celý rozsah 400 profesí a všechny profesní skupiny;
- ❑ atraktivita daná získáváním a rozvojem jedinečných zkušeností a povyšováním ve funkcích;
- ❑ předpoklad, že být vojákem, je více než pouhé povolání.

Aby bylo možné provádět úspěšný a kvalitní nábor cca 15 000-20 000 branců ročně, je vytvořen řetězec, značně decentralizovaný, avšak jednotně řízený a koordinovaný jak celkovou koncepcí, tak i souborem opatření a pravidel, využívající moderní informační a komunikační technologie. Tento řetězec má umožnit zpracování potřebných údajů o všech kandidátech v co nejkratším čase.

Za personální řízení v pozemních silách odpovídá **Ředitelství personální podpory pozemních sil (DPMAT)**. Jeho hlavním úkolem je přizpůsobit lidské zdroje podmínkám pozemních sil v souladu s direktivami personální správy Velitelství pozemních sil. V tomto ohledu jsou každý rok definována hlavní opatření pro dosažení vytyčených cílů pro jednotlivé kategorie personálu. Vlastní proces náboru je v kompetenci zástupce ředitele **Velitelství pozemních sil pro rekrutaci (SDR)**, a to z hlediska koncepce, koordinace a regulace činností, přičemž generál řídící SDR navíc završuje rekrutaci, prováděnou územním velitelem.

SDR má tři odbory:

- ❑ informační a komunikační s odděleními marketingu, vzdělávání a rozpočtu, odpovídající za propagaci v televizním a radiovém vysílání, za šíření informací cestou internetu a Audiotelu a za vývoj koncepcí v oblasti náboru;
- ❑ náborové s odděleními důstojníků, praporčků a mužstva, které rozhoduje o přijímání 90 % příslušníků mužstva, o zbytku rozhoduje přímo velení SDR;
- ❑ analýz a vyhodnocování, s odděleními řízení a spolupráce, analyticko-syntetickým a studií aplikované psychologie a výběru, kde se provádí hodnocení způsobů a efektivit výběru uchazečů o službu profesionálního vojáka.

Na regionální úrovni působí u každého z pěti územních velitelství jedno **regionální náborové středisko (CSO)**, které provádí sérii vyhodnocovacích a výběrových činností, v trvání 1-2 měsíců, spočívajících v prověřování zdravotního stavu, intelektuálních schopností, hodnotového zaměření a fyzických předpokladů uchazečů. Celkový proces výběru od počátečního kontaktu až po definitivní rozhodnutí trvá 2-3 měsíce, což je záměrně dostatečně dlouhá doba k tomu, aby se omezila chybná rozhodnutí.

Poslední, nejnížší úroveň řetězce jsou **lokální náborové kanceláře (CIRAT)** v jednotlivých okresech, kterých je celkem 92. Tyto kanceláře jsou umístěny ve větších městech a disponují pojízdnými mikrobusem, s nimiž objíždějí své prostory odpovědnosti a provádějí propagaci v terénu, tj. i v menších městech a na venkově.

Proces výběru probíhá zjednodušeně tak, že CIRAT provede úvodní pohovor a založení spisu uchazeče, který pak odešle CSO se žádostí o zařazení do výběrového řízení. Tam pak proběhne třídní komplexní testování, zakončené denně možností studia v knihovně CSO. Jeho výsledky jsou pak zaslány CIRAT, kde se provedou další orientační pohovory, zaměřené na výběr pro konkrétní požadované profese a spis se pak odešle k rozhodnutí SDR, odkud se po ukončení výběru rozešle uchazečům vyrozumění o jeho výsledku.

Kvantitativně vypadá výběr zhruba tak, že z celkového počtu asi 120 000 uchazečů o působení v pozemních silách vybere CSO přibližně 40 000 těch nejvhodnějších z hlediska zdravotních, fyzických a psychotechnických kvalit. Z nich pak konečný výběr 17 000 osob pro konkrétní požadované profese provede a po rozhodnutí SDR kontrakt s uchazečem podepíše CIRAT.

Současný stupeň feminizace při výběru činí 14,7 %. Profily jednotlivých kontraktovaných kategorií vojáků jsou:

□ **důstojník-specialista:**

- věk 26,5 roku;
- maturita + 4/5 let studia;
- kontrakt uzavřen většinou na konci studia na dobu 20 let;
- 30 % tvoří ženy;
- poměr výběru je v závislosti na specializaci 1 : 1 až 1 : 7;

□ **kariérový důstojník:**

- věk 25,5 roku;
- maturita + 3 roky studia;
- kontrakt na dobu 15 let;
- 20 % tvoří ženy;
- poměr výběru je 1 : 3;

□ **praporčík:**

- věk 21,5 roku;
- maturita (90 %), maturita + 2 roky studia (9 %), maturita + 3 roky studia (1 %);
- 18 % jsou ženy;
- poměr výběru je 1 : 2-1 : 3;
- kontrakty jsou prováděny pro 35 specializací;

□ **mužstvo:**

- věk 20 let;
- maturita (12 %), vyučení (73,5 %), 14,5 % bez vyučení;
- 15 % jsou ženy;
- poměr výběru je 1 : 1,5;
- kontrakty jsou uzavírány pro 400 specializací.

Přes vytvořené podmínky je v současné době rekrutace negativně ovlivněna ekonomickou konjunkturou a mezinárodní situací. Proto jsou pozemní síly odsouzeny k permanentní rekrutaci, která je trvalou a nikdy nekončící výzvou.

Asi 55 % důstojníků se rekrutuje z bývalých praporčíků a asi 53 % praporčíků z bývalých příslušníků mužstva. Zbytek tvoří přímý nábor uchazečů o vojenské řemeslo z řad civilistů. V případě rotmistrovského sboru to v roce 2004 představuje 1 635 osob v přímém náboru

a v náboru z bývalých příslušníků mužstva 1 875 osob, což jsou všichni kromě 160 vojáků pro cizinecké legie a 150 pro speciální síly.

Celková koncepce přípravy vojenských profesionálů a úloha Velitelství přípravy pozemních sil (CoFAT) v tomto procesu

Obecné přístupy

Příprava osob se evidentně vyvíjí, nicméně hlavně ve svých formách, neboť obecné principy, kterými se řídí, jsou stále platné. Hlavně je podřízena budoucímu operačnímu nasazení, které je velmi rozsáhlé a rozmanité, s velkým současným důrazem na operaci KFOR, na operace v afrických zemích a přítomnost vojsk ve francouzských územích mimo vlastní území Francie.

Příprava vojenských profesionálů je založena na jejich základní roli v ozbrojených silách, kdy v případě důstojníků je to koncepční činnost, kterou mají za úkol implementovat praporčíci a v praxi vykonávat poddůstojníci. Obecnou úlohou praporčíckého sboru je jednak odpovědnost za řízení a implementaci úkolů od družstva technické podpory v minimální síle 0/1/1 až po četú mechanizovaného vojska v síle 0/7/32 a dále za zabezpečování technické podpory ve 40 různých specializacích.

Příprava všech osob je podřizována operačním požadavkům a jsou cvičeny pro určitou konkrétní úroveň operační připravenosti. V tomto směru se nepřipouští žádné kompromisy, neboť nedůslednost by mohla mít za následek ztrátu na životech lidí.

Nedílnou součástí přípravy jsou cvičení, která se klasifikují na čtyři úrovně: 1. velké celonárodní cvičení Opera, 2. divizní cvičení Guibert, 3. brigádní štábní cvičení Audite a 4. plukovní cvičení.

Důležitým prvkem přípravy je také to, že ačkoliv se zaměřuje na 400 různých profesí, jejím jádrem je skutečnost, že každý musí být především vojákem. Například vojenský kuchař není kuchařem u vojáků ale vojákem-kuchařem. Tomu je celá příprava plně podřízena.

U výukových a výcvikových programů se vždy definují tři druhy pedagogických cílů:

- ☐ co je třeba v daném tématu zvládnout teoreticky (čemu se naučit);
- ☐ co je třeba zvládnout prakticky (jaké budou získány praktické dovednosti);
- ☐ k čemu přispěje daný předmět z hlediska rozvoje schopností, vlastností, postojů a tedy osobnostního profilu posluchače.

Kromě toho se definuje požadovaná úroveň zvládnutí předmětu (základní, zdokonalovací, prohlubovací, aktualizace předchozích znalostí) a stanovují se referenční studijní materiály, včetně odborných knih, časopisů, sborníků, článků.

Vojenská příprava je trvalý proces osvojování si znalostí a způsobů chování a skládá se:

- ☐ ze vzdělávání, které má za úkol
 - nabytí znalostí a
 - jejich procvičení (výcvik) a
- ☐ z výchovy, s cílem formovat postoje a důležité kvality vojenské, velitelské a občanské

Podle jiného pohledu lze přípravu dělit na individuální, sestávající ze vzdělávání a výchovy a na přípravu kolektivní nebo operační, sestávající z kolektivního vzdělávání, z výcviku a z operační přípravy. Další dělení je na přípravu na učebnách a na adaptační výcvik pro specifické druhy funkcí či prostředí operačního použití.

K pedagogickým principům patří maximální participace studentů v tom, že jsou aktivními tvůrci svého vzdělávání.

Role a úkoly CoFAT:

Ambicí **Velitelství přípravy pozemních sil (CoFAT)** je především podporovat a implementovat moderní a účinné vzdělávání, poskytované profesionály ve prospěch profesionálních pozemních sil.

CoFAT má dvě hlavní poslání: 1. přípravu, implementaci a podporu koncepce vzdělávání pro veškeré pozemní síly a 2. funkční řízení všech složek vzdělávání.

CoFAT připravuje vojáky z povolání, záložáky v počtu cca 13 000 osob, nepřímo mužstvo v počtu kolem 66 000 osob, civilní zaměstnance, zahraniční studenty (loni pro 63 různých zemí) a francouzské posluchače z jiných druhů vojsk, kteří tvoří asi 11 % z celkového počtu frekventantů.

CoFAT zabezpečuje školení pro 400 různých profesí v celkem 850 druzích vzdělávání, z nichž je 238 vševojskových, a ročně uskutečňuje 2300 kurzů. Ročně těmito kurzy projde kolem 45 000 posluchačů, což je plná třetina vojáků pozemních sil. Proti roku 1997 došlo v tomto směru k navýšení o 10 %.

Stálý stav CoFAT čítá 1700 důstojníků, 3800 praporčíků, 2300 příslušníků mužstva a 3200 civilních zaměstnanců. Celkem se tedy jedná o 11 000 zaměstnanců, což je 8 % z celkového počtu příslušníků pozemních sil. Oproti roku 1997 došlo ke snížení o 50 %, způsobenému zánikem pluků, specializovaných na výcvik posluchačů přímo ve školách, ale také racionalizačními opatřeními, restrukturalizací nebo zavedením vazeb na civilní instituce v souvislosti se zánikem základní vojenské služby.

V čele CoFAT je armádní generál, jeho zástupcem je generálplukovník, který přímo řídí pilotní projekty a audity kvality výuky. Veliteli je přímo podřízen náčelník štábu ve funkci generálmajora, který řídí 4 divize a studijní odbor, zaměřený na rozvoj budoucí přípravy. Divize přípravy, v čele s generálmajorem, završuje všechny vojenské vzdělávací aktivity, od základní přípravy až po **vysokou školu pozemního vojska (CESAT)**. To umožňuje dosažení nejlepší konzistence celého vzdělávacího systému bez ohledu na úroveň poskytované přípravy. Divize specializovaného vzdělávání, v čele s generálmajorem, řídí zvláštní složky přípravy, jako je příprava ve specializovaných výcvikových táborech, sport, apod., jakož i 4 vojenské střední školy. Zbylé dvě divize mají podpůrný charakter, jsou obě řízeny plukovníky a mají za úkol pečovat o informační systémy a ostatní druhy zabezpečení.

Celkový počet školících zařízení je nyní 31, z toho jsou 4 školy určeny pro základní přípravu, 9 je aplikačních, 9 specializovaných škol a středisek, 3 výcvikové základny pro operační přípravu, 4 střední školy a 2 vysoké štábní školy.

Absolventi aplikačních škol jsou připraveni k okamžitému operačnímu nasazení. Kromě svého hlavního poslání, kterým je příprava praporčíků, sehrávají aplikační školy významnou úlohu také při kariérovém vzdělávání důstojníků, které je postupovou podmínkou do hodností poručíků, kapitánů a vyšších důstojníků. Specializované školy a střediska jsou zaměřeny na tyto oblasti: logistika, zpravodajství, ochrana před nukleárními, biologickými, chemickými

a technologickými hrozbami, působení v horských oblastech, výcvik speciálních jednotek a zdravotnické zabezpečení.

Výcviková střediska operační přípravy mají za úkol zasadit jednotky a jejich velitele do náročného prostředí, blízkého bojové realitě, kovat charakter a morálku jednotky v situacích únavy a stresových rizik s cílem rozvoje soudržnosti členů jednotek, jakož i identifikace a následného odstraňování vlastních slabin.

Úvodní příprava je pro praporčíky organizována ve vojenské škole v Saint-Maixent a pro důstojníky v důstojnické škole v Coëtquidan.

Průběh kariéry praporčíckého sboru je koncipován následovně:

- ❑ V prvním roce služby probíhá základní příprava – FG1, následovaná jen s minimální prodlevou odbornou přípravou FS1 u aplikačních škol.
- ❑ Zpravidla mezi 6. a 7. rokem služby je dána možnost absolvovat kvalifikační distanční kurz BSTAT, který je podmínkou pro povýšení na rotmistra a získání kontraktu praporčíka z povolání. Souběžně je zhruba mezi 4. a 9. rokem služby možné se ucházet o studium na vojenské důstojnické škole.
- ❑ Ti, kteří neuspějí ani v jedné možnosti kariérního růstu postupně odcházejí, nejčastěji do 15. a povinně nejpozději do 22. roku služby. Hranice 22 let služby je dána i pro nadrotmistry, kteří nemohou být povýšeni na podpraporčíky ani přijati za důstojníky. Takováto možnost je pro nadrotmistry a podpraporčíky otevřena mezi 16. a 22. rokem služby, pokud uspějí v příslušném konkurzu. Pro podpraporčíky je omezena celková možnost služby věkovým limitem 47 let, pro praporčíky 55 let a pro nadpraporčíky 56 let. Část praporčíků může být po 29 letech služby přímo přijata za důstojníky.

Pedagogickým cílem CoFAT je nepřipravovat frekventanty škol a kurzů na budoucí povolání jen z hlediska zvládnutí „jednoduchých“ technických expertních činností, ale komplexně ve třech aspektech:

- ❑ jako vojáky, pro které je charakteristická zejména kompetentnost a kvalita profesionální, technická a lidská;
- ❑ jako občany, charakterizované odpovědným chováním a
- ❑ jako lidi, s otevřeností ducha a vysokou kulturností.

Specifické zaměření školy je také na přípravu kompetentních vedoucích pracovníků, integrovaných ve společnosti a schopných zejména:

- ❑ zvládat za všech okolností zkušební nevypočitatelné a proměnlivé situace;
- ❑ mít odvahu se správně rozhodovat a jednat v rámci obecných etických pravidel;
- ❑ brát odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Schopnost velení má přitom čtyři rozměry požadavků:

- ❑ technický rozměr, vyžadující zvládnutí stále komplexnějších technických prostředků i získání důvěry podřízených vojáků, založené na demonstraci vysoké odbornosti;
- ❑ etický rozměr, znamenající potřebu umět svou odpovědnost konfrontovat s rizikem, které vydávání rozkazů může přinést pro životy a zdraví podřízených, kdy může být za jistých okolností ospravedlnitelné i nekonání, či nesplnění rozkazu;

- ❑ politický rozměr, vyžadující vnímání souvislostí a okolností současného komplexního světa;
- ❑ rozměr citový, vedoucí k tomu, aby si získal plnou důvěru svých podřízených, neboť musí velet srdcem. V tomto ohledu má role člověka v procesu velení stále ústřední funkci.

Výukové praxi vojáků z povolání se přikládá velká váha, prochází jí velká část vojáků a pro určité, především vyšší velitelské funkce je dokonce podmínkou kariérního velitelského postupu.

Příprava mužstva

Řetězec správy lidských zdrojů tvoří v případě mužstva tři úrovně:

- ❑ Ředitelství personální podpory pozemních sil (DPMAT);
- ❑ pět územních velitelství;
- ❑ vojenské jednotky.

U vojsk jsou spojovacím článkem mezi DPMAT, územními velitelstvími a jednotkami v běžných denních otázkách velitelé čet, velitelé jednotek a velitelé sborů, respektive jejich ředitelé pro lidské zdroje.

Počínaje létem 2000 je rozdělení odpovědnosti za personální řízení mužstva mezi centrální úrovní (DPMAT) a regionálními územními velitelstvími takové, že DPMAT odpovídá za celkové koncepční řízení a má v gesci příslušníky mužstva kategorií vzdělání CT1 a CAT2, zatímco ostatní příslušníci mužstva jsou v působnosti územních velitelství.

Pro rok 2004 stanovilo Ředitelství personální podpory pozemních sil následující hlavní opatření:

- ❑ udržet počty příslušníků mužstva;
- ❑ naplnit požadované množství specialistů z řad příslušníků mužstva, splňujících podmínky specializovaného vzdělání CT1 nebo CAT2 (technický certifikát 1. respektive 2. stupně) a doby předchozí služby v délce alespoň 11 let;
- ❑ stabilizovat komunikační vazby, nezbytné pro rekrutaci rotmistrovského sboru v rámci vojskových jednotek.

Velitelem pozemních sil byly navíc vytyčeny dva zvláštní cíle:

- ❑ dosáhnout méně než 15 % případů ukončení aktivní služby ve zkušební době;
- ❑ dosáhnout 70 % případů obnovení původního kontraktu.

Průběh služby příslušníků mužstva má tři hlavní možné formy:

- ❑ krátký, omezený na dobu 11 let pro poddůstojníky, kteří nedosáhnou hodnosti četaře;
- ❑ dlouhý, který umožňuje četařům po dosažení kvalifikačního stupně CT1 nebo CT1/VE (jedná se o certifikát CT1, udělený po ověření praxi) nebo po složení postupových zkoušek pro zařazení do úrovně kompetence CAT2, přesáhnout limit 11 let služby s možností rozšíření kontraktu celkem až na 22 let;
- ❑ praporčický, se dvěma obdobími možného přechodu do tohoto hodnostního sboru:

- o jednak mezi třetím a sedmým rokem služby, kdy se mohou ucházet o studium v **pra-porčické škole (ENS0A)** za účelem získání certifikátu CT1, a to za předpokladu, že již absolvovali certifikát CME nebo CTE a jsou povýšeni do hodnosti četařů;
- o a mezi 14. a 16. rokem služby, kdy se vybírají k povýšení do hodnosti rotných ti, kteří se v praxi nejlépe osvědčili, přičemž mají možnost následného povýšení do hodnosti rotmistrů a prodloužení původního kontraktu na celkovou maximální dobu 22 let služby.

Systém přípravy mužstva má následující fáze:

- Úvodní příprava v trvání 6 měsíců, která sestává ze čtyř oblastí – obecná úvodní příprava (FG1), úvodní specializovaná příprava (FS1), příprava zaměřená na vojenské chování a příprava zaměřená na adaptaci (FA). Absolvování celého bloku přípravy je završeno udělením praktického certifikátu.
 - o obecná úvodní příprava FG1 má za cíl integraci do vojenského prostředí a studium základů vojenského řemesla. Je společná pro všechny specializace a uskutečňuje se v rámci pluku v trvání 9 týdnů;
 - o úvodní specializovaná příprava FS1 má proměnlivou dobu trvání pro jednotlivé specializace (pěchota – 8 týdnů, ženijní vojsko – 10 týdnů, řidič Leclerc – 6 týdnů, administrativa – 5 týdnů);
 - o adaptační příprava FA trvá 2-3 týdny a má za cíl adaptaci na prostředí hlavního působení dané jednotky. Může být zaměřena např. na bojovou přípravu či výsadkářský výcvik.
- Základní příprava, uskutečňovaná v průběhu prvních 5 let služby a sestávající ze:
 - o základní všeobecné přípravy (FGE), organizované po období prvních 18 měsíců služby u vlastního pluku v trvání 8 týdnů a mající za cíl přípravu budoucích desátníků. Úspěšní absolventi získávají základní vojenský certifikát (CME);
 - o základní specializované přípravy s proměnnou dobou trvání (podle specializace). Úspěšné zakončení je završeno udělením základního technického certifikátu (CTE);

Po úspěšném absolvování obou certifikátů, doplněném o certifikaci ověření schopností (CVAE) v trvání 3 měsíců je možné povýšení do hodnosti desátníka a udělení souhrnného certifikátu BMPE.
- Příprava prvního stupně, určená příslušníkům mužstva se specializovaným zaměřením, která je podmínkou prodloužení počátečního jedenáctiletého kontraktu. Do roku 2003 byla tato příprava završena absolvováním konkurzu pro certifikát CAT2 nebo zkouškou CT1. Počínaje rokem 2004 se přechází na požadavek technického certifikátu, doplněného ověřením zkušenosti (CT1/VE), případně zkoušky CT1 a výkonu deseti let služby. Pro některé profese je nutné absolvovat přípravu ve vzdělávacích zařízeních.

Certifikát CT1/VE je založen na rozvoji profesionálních zkušeností. Obvykle je ve čtvrtém roce služby vydán těm příslušníkům mužstva, kteří mají předpoklady pro rozšíření kontraktu, odborný index, do něhož se zaznamená seznam toho, co je třeba si osvojit. Současně se mezi kontaktními osobami vyberou garanti, kteří mají za úkol vybrané kandidáty sledovat, hodnotit jejich výsledky a ty zaznamenávat v odborném indexu. Doba sledování není přesně stanovena, ale jelikož je pro prodloužení kontraktu nutné složit zkoušku CT1/VE v 7., 8.,

nebo 9. roce služby, trvá tato hodnotící fáze zpravidla 4 roky. Zkouška se může opakovat jen jednou a skládá se před plukovní komisí, která má právo příslušný certifikát udělit. Pozdější přezkoušení je možné jen se souhlasem územního velitelství. Po získání certifikátu CT1/VE absolvují někteří kandidáti ještě dodatečný vybraný učební modul z deseti možných specializací v některé ze škol CoFAT.

Povýšení do hodnosti svobodníka je možné nejdříve po 6 měsících služby, do hodnosti desátníka nejdříve po 2 letech a po splnění kvalifikačních předpokladů CME nebo CTE a do hodnosti četaře nejdříve po 4 letech služby a splnění kvalifikačních předpokladů získáním souhrnného certifikátu BMPE.

Důležitým faktorem služby příslušníků mužstva je stabilita v příslušnosti ke stejné jednotce, kterou je snaha bez vážných důvodů po celou dobu služby neměnit a pokud k tomu musí dojít, pak ne více než třikrát za období 22letého prodlouženého kontraktu.

Naplňování vybraných funkcí, které se obtížně zajišťuje, je dotováno náborovým příspěvkem v rozsahu 1-5 nástupních platů, což činí 1-5krát 1067 €.

Před ukončením aktivní vojenské služby lze využít celou řadu adaptačních nabídek na přechod do civilního života. Stejně jako samotná služba mají jasná pravidla a podmínky využití.

Základní příprava praporčíků (rotmistrovského sboru)

Příprava ve Vojenské škole rotmistrovského sboru (ENSOA)

K základním principům tohoto typu přípravy patří jednoduchost z hlediska obsahu, vzhledem k tomu, že je určeno rotmistřům a současně jeho komplexnost z hlediska implementace proto, že má mít trvalý charakter. Cíle a tedy i celá koncepce přípravy vycházejí z budoucí úlohy rotmistrovského sboru, která může být velitelská pro stupeň družstvo nebo technicko-administrativní.

ENSOA má dva hlavní úkoly, a sice provádět základní a zdokonalovací přípravu. Základní přípravu škola zabezpečuje pro všechny budoucí praporčíky s výjimkou cizinecké legie a horských myslivců (speciálních sil). Pro uchazeče z přímého náboru trvá 8 měsíců. Po základním dvouměsíčním výcviku (FGE, zakončeném certifikátem CME) dochází k povýšení do hodnosti desátníka, následuje šestiměsíční blok FG1, zakončený vyřazením v hodnosti rotného a udělením certifikátu CM1 (vojenský certifikát 1. stupně). Ze zdokonalovací přípravy odpovídá škola za její obecnou část, zatímco specializovanou část zabezpečují aplikační školy. Průměrná doba čekání na přijetí do zdokonalovací přípravy činí 7 let a 8 měsíců od povýšení do hodnosti rotného, přičemž její absolvování je podmínkou pro druhou část kariéry praporčíckého sboru, kdy dochází ke změně statutu praporčíka s omezeným časovým kontraktem na praporčíka z povolání. Zdokonalovací příprava probíhá formou distančního studia v trvání 18 měsíců. Ročně má o tento typ studia zájem cca 1 500 uchazečů, z nich však úspěšně absolvuje jen asi 1/3 až 1/4. Zadávané úkoly jsou značně komplexní a kladou velký důraz i na všeobecný geopolitický, bezpečnostní a operační přehled.

Cílem přípravy je formovat mladé studenty morálně, intelektuálně a fyzicky tak, aby byli schopni velet, organizovat, zaujmout, povzbudit a vzdělávat osmičlenné družstvo (PROTERRE) v podmínkách jednodušší mise.

Základní příprava vojenského profesionála, přijatého z civilu, v délce 8 měsíců sestává z:

- ❑ taktické přípravy, společné pro všechny specializace a zaměřené na rozvoj schopností potřebných při operačním nasazení při plnění úkolů v různých situacích, ve dne i v noci. Důraz je položen na topografii, přežití ve venkovských a neobydlených prostorech a chování v nočních podmínkách;
- ❑ technické přípravy, kde je důraz kladen na znalosti, praktické zvládnutí i schopnosti vzdělávat podřízené v použití zbraní, provádění střelb, zvládnutí spojovací, chemické, ženijní a dalších druhů přípravy;
- ❑ rozvoje akademického rozhledu se zaměřením na všeobecné informace o problémech současného světa a zvládnutí základů angličtiny, zejména terminologie, potřebné v operačních podmínkách.

Příprava by měla u studentů rozvinout:

- ❑ profesionální kompetenci;
- ❑ fyzickou a morální odolnost – zkoušky se často záměrně organizují po únavě, tj. velké fyzické a psychické zátěži, např. po noční činnosti;
- ❑ adaptabilní velitelské schopnosti, jejichž významnou součástí je pěstování vojenské kultury, zahrnující velitelský styl, bojovou solidaritu, pochopení úkolů mise a způsobů jejího plnění, postoje k protivníkovi a civilnímu obyvatelstvu, respektující vždy lidskou důstojnost a principy humanity;
- ❑ schopnost chovat se jako voják i jako občan;

Základní příprava má šest hlavních bloků v následujících proporcích:

- ❑ vojenská výchova – tvoří 28 % celkového času, s celkem 33 předměty a je zaměřená na rozvoj občanských kvalit, znalost státních struktur a postavení vojáka, znalost práva v ozbrojeném konfliktu s jeho historickým vývojem a jednotlivými složkami ženevských a haagských konvencí, pravidla vojenské zdvořilosti a mezilidských vztahů, psychologické a pedagogické metody, právní vědomí a znalost předpisů, tradice a ceremoniály, trestní odpovědnost a pravomoci, získávání velitelských schopností, hlavní funkce vojenských jednotek, úkoly dozorců a strážní služby, apod.;
- ❑ operační vševojsková příprava – 45 % (což je 7562 hodin), v rámci níž jsou nejdůležitějšími předměty:
 - střelecká příprava a bojová střelba – 25,0 %;
 - topografická příprava – 4,2 %;
 - OPZHN – 5,5 %;
 - spojovací příprava – 3,0 %;
 - PVO – 0,1 %;
 - zpravodajská příprava, zaměřená na identifikaci bojové techniky – 0,1 %;
 - ženijní příprava – 4,5 %;
 - taktická příprava – 2,7 %;
- ❑ fyzická a sportovní příprava – 13 %, zaměřená na metodiky a způsoby rozvoje tělesné přípravy, zdolávání překážkové dráhy, orientačního běhu a přesunů v terénu a jejich praktické provádění;
- ❑ akademická příprava – 7 %, se zaměřením na studium informatiky a zvládnutí programů MS Word, Excel a PowerPoint, na základy angličtiny, geopolitické problémy současného

světa s důrazem na všeobecné znalosti, znalosti OSN, její Radu bezpečnosti a mírové mise, organizační strukturu a mise NATO, organizační strukturu a vyčleněné síly EU, na historii a současnou situaci na Balkáně, v Africe a na Blízkém východě;

- ❑ administrativní a technická příprava – 1 %, se zaměřením na podmínky služby a související administrativní procesy;
- ❑ technická a logistická příprava – 6 %, se zaměřením na znalosti kompatibility techniky a materiálu, ochranu zdraví a bezpečnost při práci, opravy dopravní techniky, pravidla periodické údržby techniky, prostředky pro údržbu techniky a materiálu v pozemních silách, znalost PHM, olejů a maziv, úlohu velitele osádky, znalosti řízení kolon vozidel, chování při dopravní nehodě apod.

Důležitou součástí přípravy je desetidenní výcvikový tábor, organizovaný ve čtvrtém měsíci výcviku v La Courtine, dvoutýdenní výcvik v národním výcvikovém středisku v Mont Louis v pátém měsíci, u obou s cílem progresivního zvyšování zátěže a pěstování odolnosti, a individualizovaná třítdenní staž u vojsk v šestém měsíci přípravy. U nepřímého náboru z řad mužstva s praxí, kdy trvá příprava jen 3 měsíce, jsou tyto prvky praktické soustředěné přípravy pochopitelně vypuštěny.

Organizačně je škola členěna na 5 praporů posluchačů a 4 odbory a má k dispozici 2 VVP, jeden pro výcvik roty a druhý pro výcvik praporu. Dva tradiční školní prapory mají po 360 studentech, tvořících 2 roty po 6 četách po 30 studentech. Další dva prapory mají po 500 studentech ve 3 rotách a jeden prapor, dislokovaný v Chateauroux s 250 studenty, začleněnými ve 2 rotách po 4 četách. V každé četě je kromě velitele a praporčíka i instruktor.

Přímý nábor 1635 uchazečů o studium v roce 2004 je rozdělen do 4 nástupních termínů osmiměsíční přípravy a nepřímý nábor 1875 uchazečů do sedmi tříměsíčních termínů. Počet proškolených praporčíků trvale narůstá. V roce 1996 jich bylo pouze 841, v roce 2000 již 2471 a v roce 2004 činí jejich počet 3510.

K hlavním podmínkám přijetí v přímém náboru patří věková hranice 18-25 let, maturita nebo maturita s ročním či dvouletým postgraduálním studiem a úspěch při výběrovém řízení.

Nepřímý nábor je podmíněn vykonáváním 3.– 7. ročníku aktivní služby a dalšími specifickými kvalifikačními požadavky.

Trvale je ve škole přítomno cca 2 400 osob, z toho je 61 % posluchačů. Stálý stav tvoří celkem 940 osob, z toho je jen 5 % důstojníků, 20 % praporčíků, 9 % mužstva (téměř výhradně v podpůrných funkcích) a 5 % civilních zaměstnanců (jen v podpůrných funkcích).

Velitelem školy je generál se svým kabinetem, osobním štábem a oddělením pilotních studií, zástupcem je plukovník, přímo řídící komunikační skupinu a hlavního lékaře. Další organizační úroveň tvoří generální ředitel administrativy a zdrojů, podporovaný rotou zabezpečení a logistiky, náčelníkem štábu, řídícím odbory plánování, organizace, informatiky a posádkového života a generální ředitel vzdělávání, řídící 5 školních praporů a odbory obecného vzdělávání, sportu, vojenského výcviku a pedagogiky.

Zdokonalovací příprava praporčíků

Zdokonalovací příprava praporčíků má dva stupně, v prvním stupni dochází hned po ukončení školy ENSOA k přípravě na první povolání ve 120 možných funkcích. Přípravu zabezpečuje

9 aplikačních škol a vybraná specializovaná střediska. Přestože je doba trvání pro jednotlivé specializace odlišná, příprava je organizována podle společných principů a hodnotových měřítek, přičemž je preferována operační příprava. Jako modelový příklad pro podrobný popis tohoto druhu přípravy byla zvolena Vojenská aplikační dopravní škola.

Příprava ve Vojenské aplikační dopravní škole (EAT)

Škola je dislokována v Tours a většinou zabezpečovala jen přípravu dopravní specializace. Od 1. 7. 2004 se její působnost rozšířila i na celou oblast logistiky. Má k dispozici VVP asi 40 km od Tours a připravuje v současné době 47 % studentů pro plnění úkolů u dopravních pluků (těch je 9) a praporů (5) a 53 % u ostatních druhů vojsk a služeb. Důležitou součástí je také příprava instruktorů řízení vozidel, kteří působí v pěti národních střediscích přípravy řidičů. V těchto střediscích pracuje celkem 445 osob, z toho 13 důstojníků, 187 praporčíků, 107 příslušníků mužstva a 138 civilních zaměstnanců (13/187/107/138).

V čele školy je generál, zástupcem je plukovník. Stálý stav tvoří celkem 384 osob, z toho se na vzdělávání podílí 100 osob (29/55/13/3), zbytek (24/69/136/55) působí v zabezpečovacích funkcích. Odbor přípravy praporčíků je organizačně složen jen ze 2 důstojníků (pplk. a mjr.), 15 praporčíků a 1 poddůstojníka. Celkový počet studentů, kteří školou ročně procházejí, je 2 175 ve 120 kurzech, z toho bylo v roce 2002–2003 172 cizinců, především z Afriky, dále z Kambodže, z Německa, Bulharska, Polska a Rumunska. Kromě toho se zúčastnili kurzu ADAMS, který školí Francie v rámci PfP, posluchači z Belgie, Bulharska, Chorvatska, Estonska, Gruzie, Lotyšska, Makedonie, Ruska, Slovinska, Švédska a Švýcarska.

Škola má připravovat specialisty na plnění budoucích perspektivních úkolů logistiky v horizontu roku 2015 v oblastech doktrín, organizace/lidských zdrojů a vybavení a v oblasti materiálu. Základní požadavky na profil absolventa jsou kompetentnost, odpovědnost, vytrvalost, tvůrčí přístup, flexibilita a příkladnost ve svém budoucím povolání.

Ve škole se ročně připravuje přibližně 2175 studentů ve čtyřech ze šesti hlavních oblastí, a to: 1. podpora dopravy se zaměřením na přepravu do míst vedení operací a operačního nasazení, 2. podpora pohybu obrněných vozidel, 3. pravidla logistického zabezpečení pozemní dopravy a 4. řízení motorových vozidel. Zbývající dvě oblasti se týkají letecké přepravy, školené v Pau, a námořní přepravy, zabezpečované v La Rochelle.

Příprava je umožněna čtyřem skupinám uchazečů. Ti, kteří přicházejí z civilu, mohou nastoupit přímo po absolvování všeobecné osmiměsíční přípravy v ENSOA. Rotmistři od útvarů se mohou o studium ucházet po 2 letech služby. Obě tyto skupiny procházejí školením první úrovně, zakončené certifikátem BSAT. Cesta k tomuto vzdělání je otevřena i poddůstojníkům v hodnostech četařů, a to v období mezi jejich 14–16. rokem aktivní služby, mají-li kvalifikační certifikát BSEP. Poslední skupinu tvoří záložáci, kteří zpravidla v minulosti absolvovali základní vojenskou službu.

Odborná příprava je rozdělena do dvou úrovní. Příprava první úrovně má označení FS1 (speciální příprava 1. stupně) a je završena certifikáty CT1 (technický certifikát 1. stupně) a CVA1 (certifikát ověření schopností 1. stupně), které jsou podmínkou pro udělení diplomu BSAT. Druhou úroveň lze absolvovat až po 5–6 letech praxe od ukončení první úrovně a završuje ji diplom BSTAT a získání schopnosti velet četě. Oba stupně jsou charakteristické, stejně jako většina ostatních vojenských kurzů a konkurzů, přípravnou a prováděcí fází studia. Pro praporčíky je BSTAT vysokým stupněm kvalifikace a je podmíněn získáním certifikátů FG2 a FS2. Příprava tohoto typu trvá 2 roky, je zahájena devítiměsíční praxí u vojsk,

zakončenou vstupními přijímacími zkouškami (EA2) a sestává z kurzů FG2, v trvání 2 týdnů a FS2 v trvání 4 týdnů. Zbytek probíhá formou distančního studia (zpracování a hodnocení zadaných úkolů).

Přijímací zkoušky pro EA2 jsou prováděny formou vyhodnocení zadaných úkolů, a to ve spolupráci s ENSOA, která zadává a hodnotí úkoly z oblasti všeobecných kulturně-politických znalostí, vševojskové přípravy, sportu a střeleb, zatímco EAT zadává a hodnotí úkoly ze všeobecné/vševojskové přípravy (topografie a OPZHN) a specifické odborné přípravy.

První úroveň přípravy má pět fází se dvěma studijními moduly. První, přípravná fáze probíhá u vojsk v rozsahu 1-3 měsíců od ukončení vojenské rotmistrovské školy ENSOA. Po ní následuje první studijní modul v trvání 7 týdnů, který je společný pro všechny specializace. Kromě odborných logistických předmětů obsahuje také topografii, střeleckou přípravu a angličtinu. Odlišnost je u přípravy inspektorů řídičského výcviku, kde tento modul trvá 13 týdnů a má odlišné předměty. Následuje třetí – konsolidační fáze, která probíhá znovu formou praxe u vojsk v rozsahu 1-3 měsíce. Na ní navazuje druhý – specializovaný studijní modul v trvání 5 týdnů, zakončený certifikátem CT1. Poslední, ověřovací fázi tvoří opět praxe u vojsk v rozsahu maximálně 6 měsíců, zakončená certifikátem CVA1 a následně diplomem BSAT.

Vedle praporčků se v EAT školí i nižší důstojníci, a to poručíci a kapitáni. Obecná příprava poručíků probíhá ve škole v Coetquidan v rozsahu 3 let v případě přímého náboru uchazečů z civilu nebo 2 let při přechodu z praxe v praporčickém sboru a je doplněna v obou případech ročním aplikačním studiem, z čehož tvoří 8 měsíců společná příprava, která je doplněna tříměsíční specializační přípravou, zahrnující i 2 týdny specializované praxe u pluků. Příprava kapitánů (2 kurzy ročně po 30 studentech) trvá 3 měsíce a je možná po 3 letech praxe u vojsk. 10 týdnů tvoří společná obecná příprava a 2 týdny specializační zaměření v jedné ze sedmi studijních specializací.

Škola organizuje navíc tzv. adaptační kurzy, které tvoří tranzitní doprava se 3 kurzy ročně v trvání 5-6 týdnů, doprava po železnici se 4 kurzy ročně, plánování dopravy založené na systému ADAMS se 3 kurzy ročně v trvání 2 týdnů, STAMO (2 × 2 týdny) a SILCE (14 × 1 týden) a navíc také 2 týdenní kurzy pro přípravu na plnění logistických funkcí ve štábech NATO a OSN.

Nedílnou součástí výuky jsou simulační cvičení. Ve školním simulačním taktickém středisku se procvičuje použití programových prostředků SIMFLUX, AMSI a LORA. Toto středisko je uzpůsobeno i pro společné cvičení kapitánů, kteří řídí např. simulaci reálného přesunu s využitím spojovací a počítačové techniky z vedlejší místnosti, oddělené od místnosti poručíků, kteří prakticky řeší zadané úkoly modelováním situací na simulátorech. K dispozici je katalog různých cvičení, přičemž se zpravidla využívá obecný námět 'Loire', požadující přesun 30 000 osob v mnohonárodním uskupení, které jsou pod operačním řízením jedné divize a jedné brigády a jsou rozmístěny v šířce při pobřeží větší než 400 km. Program SIMFLUX je velmi účinným a komplexním nástrojem pro řešení úkolů a má být brzy doplněn simulačním programem LEMO pro komplexní výuku operační logistické podpory.

Důležitou součástí výuky jsou také reálná cvičení v terénu s reálnými prostředky, které jsou poskytovány dopravními pluky, a konečně společná reálná cvičení s partnerskými jednotkami.

Pro vyhodnocování výsledků výuky se používají programy SAGAIE a EPEE.

Důležitou součástí rozvoje budoucího systému přípravy má být distanční vzdělávání přístupné na Intranetu, které je důležité pro přípravnou fázi i jako nástroj pro udržování nabytých znalostí.

Škola disponuje také výcvikovým logistickým plukovním operačním střediskem, umístěným ve výcvikovém prostoru školy, které je komunikačně propojeno s taktickým simulačním střediskem a umožňuje provádění komplexních logistických cvičení.

S rozšířením působnosti na celou oblast logistiky bude změněna organizační struktura tak, že ji bude tvořit 7 odborů, a to: 1. kapitánů, 2. poručíků, 3. praporčíků, 4. logistických kvalifikací, 5. obecného a technického vzdělávání, 6. operační přípravy a 7. plánování sil a prostředků. Budoucí zaměření by mělo být na všech 19 základních oblastí, které jsou v rámci logistiky a dopravy vyprofilovány.

Připravují se také organizační změny v plánování a provázanosti kurzů i jejich jednotlivých fází v podmínkách, kdy nadřízené velitelství, tj. COFAT požaduje další zefektivnění výuky. Hlavní změna by měla být v tom, že certifikát CT1 by sestával z absolvování společné části přípravy v rozsahu 10 týdnů (z toho 3 týdny k získání vojenských řídičských oprávnění u pluků a 7 týdnů k absolvování základních zkoušek UV1 a UV2, což by doplnila specializovaná příprava v rozsahu 7-8 týdnů k získání zkoušek UV3. Celkové hodnocení úspěšnosti se počítá váženým průměrem z výsledků zkoušek UV1 (20 %), UV2 (35 %) a UV3 (40 %) a individuálních schopností (5 %).

Příprava důstojníků

Příprava důstojníků z povolání má z hlediska kariérového postupu dvě oddělené části. V prvních deseti až dvanácti letech probíhá jednotně úvodní příprava v délce tří let, doplněná specializovaným vzděláváním v trvání jednoho roku a případně ještě tříměsíčním kurzem pro budoucí velitele jednotek. Druhá část kariéry je různorodější podle potenciálu každého důstojníka a skutečných potřeb pozemních sil a vyžaduje po 15-20 letech služby nadstavbové vzdělávání v několika cyklech, které je v zásadě přístupné jen na základě konkurzu a je zaměřené na štábní pětiměsíční kurz nebo 1-2letý kurz s vědeckým a technickým zaměřením. Nejvyšším dalším stupněm vzdělávání je jednoroční kurz generálního štábu.

K zajištění obnovy zhruba 15 000 důstojnických funkcí je nutné pro kompenzaci odchodů z činné služby ročně přijímat 900 až 1000 osob, a to jak v přímém, tak i nepřímém náboru. Jejich profil je velmi rozdílný, ale jsou analyzovány vzájemné proporce s cílem udržet rovnováhu v kariérním postupu a v trvání služebního poměru tak, aby bylo zaručeno dodržení hodnotní struktury ve tvaru pyramidy.

Důstojníci se dělí jednak podle svého statutu a tedy i perspektiv kariérního růstu na důstojníky z povolání a s omezeným závazkem a podle způsobu náboru na přijaté v přímém nebo nepřímém náboru. Pro dosažení potřebné obměny se ročně přijímá 200 důstojníků z povolání na základě konkurzu do školy **ESM (l'école spéciale militaire)** v Saint-Cyr. Z nich velká část může na konci kariéry zastávat odpovědné funkce, včetně plukovníckých, případně generálských. Dále se přijímá 300-400 důstojníků s omezeným závazkem z civilních škol a k tomu navíc dalších 400 z vlastních zdrojů, již sloužících v ozbrojených silách. Z nich polovina přichází na základě konkurzu **EMIA (l'école militaire interarmes)** před třicátým rokem fyzického věku, s možností dosáhnout na konci kariéry hodnosti podplukovník, z nichž nejlepší z nich mohou velet plukům a být povýšeni na plukovníky. Druhá polovina se stává důstojníky buď nábořem před 35. rokem věku nebo před 40. rokem věku na základě hodnosti a dosahovaných výsledků v praxi. Tato rozdílnost v náboru zaručuje různost profilů a předchozích zkušeností a následná příprava musí brát tyto rozdílnosti v úvahu z hlediska délky vzdělávání jednotlivých kategorií.

Při náboru důstojníků do školy ESM jsou jich nabírány zhruba dvě třetiny po ukončení dvou let pomaturitního studia pro přípravu ke studiu na vysoké škole (Bac + 2), kteří spolu s těmi, co mají licenci (Bac + 3), nastupují do prvního ročníku ESM. Další část tvoří ti, co dosáhli druhé státní zkoušky (stupeň 'maitrise', tj. Bac + 4) a nastupují do druhého ročníku a konečně ti, co dosáhli kvalifikace 'DEA/DESS' (Bac + 5) nebo magistr a nastupují přímo do třetího ročníku studia.

Úplná tříletá příprava se dělí do šesti semestrů:

- S1. vojenský semestr, zaměřený na integraci, na zvládnutí základů taktických a technických postupů jednotlivce a na přípravu pro úroveň vševojskové družstvo v rámci čtyř;
- S2. akademický semestr, zaměřený na všeobecné vzdělání;
- S3. akademický semestr, orientovaný na specifickou odbornou přípravu;
- S4. akademický semestr, zaměřený na volitelné vzdělávání;
- S5. akademický semestr, organizovaný ve formě zahraničních stáží;
- S6. vojenský semestr, zaměřený na výcvik v obtížných a specifických podmínkách a přípravu pro úroveň vševojsková četa v rámci roty. Studenti jsou během přípravy vystavováni stále komplexnějším a obtížnějším podmínkám a situacím.

Zkrácená dvouletá příprava sestává ze dvou vojenských a dvou akademických semestrů, jmenovitě z S1, S4, S5 a S6 a jednoletá příprava ze dvou vojenských semestrů S1 a S6. Z toho vyplývá, že všichni studenti musí absolvovat oba vojenské semestry s celkovým cílem připravit velitele vševojskových čet. Teoretická část vojenské přípravy je zaměřena především na vojenskou vědu obecné taktiky, strategie, na vojenskou historii, na úvod do práva v ozbrojeném konfliktu a na přípravu k uplatňování vojenské autority.

V rámci reformy vojenského školství se ESM více otevírá civilnímu a mezinárodnímu prostředí s cílem ještě více spojit vojenskou a akademickou část přípravy. Vzdělání v ESM má za cíl připravit velitele, schopné velet v boji a současně preferuje rozvoj jejich osobnosti v oblasti všeobecné kultury a smyslu pro hodnoty, jako je etika, patriotismus, respekt vůči státu, čest, kázeň apod. Zaměřuje se na harmonizaci rozvoje velitelských schopností a profesionální kompetentnosti.

Nedílnou součástí vojenské přípravy důstojníků je bojová příprava s cílem vystavit posluchače obtížným přírodním podmínkám a stresovým zátěžovým situacím. V tomto směru existují dva druhy aktivit, a to taktická cvičení, umožňující testovat fyzické schopnosti posluchačů a speciální příprava ve specializovaných školách a zařízeních, která zahrnuje:

- ❑ získání osvědčení o paravýcviku a je organizována ve výsadkářské škole v Pau v rozsahu jednoho týdne;
- ❑ dvoutýdenní kurz ve vysokohorských podmínkách v národním středisku vysokohorské bojové přípravy v Briançon;
- ❑ čtyřtýdenní speciální bojový výcvik v národním středisku výcviku speciálních sil v Montlouis;
- ❑ dvoutýdenní kurz ve středisku rovníkového pralesa v Guyaně.

Akademická část přípravy, v trvání až 4 ze 6 semestrů, je stále více specializovaná a končí vypracováním diplomu, jehož jedna část je založena na poznatcích získaných během tříměsíčního pobytu v zahraničí.

Akademická příprava, jakož i přijímací řízení ke studiu se člení na tři oblasti: 1. vědecké inženýrství, 2. mezinárodní vztahy a strategie a 3. řízení organizace a vedení lidí. Po ukončení

studia je možné získat buď titul magistra nebo v případě studentů se zaměřením na vědecké inženýrství titul inženýra.

Další variantu přípravy důstojníků představuje možnost studia ve **škole druhů vojsk (EMIA)**, založené v roce 1961. Studium je koncipováno jako úvodní všeobecná příprava pro mladé důstojníky, vybrané konkurzem z nejlepších praporčků ve věku 22 až 30 let. Výuka je založena na skutečnosti, že posluchači mají již předchozí vojenskou praxi, a to v průměru v rozsahu 6 let a řada z nich i operační zkušenosti ze zahraničních misí.

Příprava se zaměřuje na tři hlavní oblasti:

- ❑ rozvinout lidské, fyzické, morální a intelektuální kvality, nezbytné pro každého důstojníka;
- ❑ završit rozvoj základních profesionálních kompetencí (taktických, technických, pedagogických a sportovních), které sice již existují, ale jsou často nevyrovnané;
- ❑ zvýšit všeobecnou kulturní úroveň, odpovídající odpovědnosti, která jim bude v průběhu jejich kariéry svěřena.

Tyto cíle jsou naplňovány během dvouletého studia, které vhodně a těsně kombinuje vojenskou přípravu s přípravou akademickou a přípravou k výkonu pravomocí a řízení lidí. Vojenská část přípravy obsahuje mezi jiným také paravýcvik a kurz speciální bojové přípravy v Montlouis.

Na takovéto všeobecné studium navazuje jednoroční příprava v jedné z osmi specializovaných škol druhů vojsk.

Jako modelový příklad obsahu takového studia byl zvolen jeden ročník přípravy ve škole tankového a mechanizovaného vojska, kde je první fáze v trvání 5 měsíců zasvěcena obecné technické a taktické přípravě, založené na bázi tanku Leclerc, která se týká všech důstojníků. Během této fáze musí všichni poručíci zvládnout požadavky na plnění funkcí velitele čety, což jim umožní velet jakékoliv četě. Během druhé fáze dochází ke specializaci v rámci budoucího přidělení k určitému pluku se zaměřením na:

- ❑ tanky Leclerc;
- ❑ obrněná kolová BVP;
- ❑ obrněná průzkumná vozidla.

V případě potřeby se organizuje i adaptační modul, a to pokud si mladý poručík vybere pluk horských myslivců, výsadkářů nebo speciálních sil. Některé předměty, jako je sport, komunikační technologie, angličtina a výchova k vojenskému chování, probíhají ovšem během celého studia.

Po ukončení přípravy nastupují poručíci k vybraným plukům, kde vykonávají po dobu tří let funkce velitelů čet a poté po dobu jednoho nebo dvou let funkce zástupců nebo velitelů rot. Předtím ale musí znovu nastoupit do aplikační školy ke zdokonalovacímu kurzu pro budoucí kapitány.

Příprava na velení rotě je z hlediska náročnosti obtížná i v tom, že kapitán může být veden k tomu, aby uměl velet i taktickému vševojskovému uskupení, v němž může být jeho rota posílena o:

- ❑ prvky podpory (zdravotnická podpora, zabezpečení municí nebo opravy techniky);
- ❑ vnější prvky těžé zbraně, posilující operační schopnost jeho rot. Může rovněž dojít k dočasnému přidělení ženijní čety, mechanizované čety a průzkumného dělostřelec-

kého družstva, pokud působí rota v sestavě obrněného pluku. Patří-li k pěchotě, bývá posílena tankovou četou;

- ❑ skupinu letecké kontroly pro podporu vzduch-země.

Na druhé straně, jelikož působí ve vševojskovém prostředí, může být naopak jeho rota dočasně přidělena pro podporu pluku jiné zbraně. Proto je nutné znát použití sil a prostředků, které nenáleží k dané rotě, ale které jsou nepostradatelné pro úspěch mise a absolvování zdokonalovacího kurzu je nezbytnou podmínkou velení rotě.

Vlastní kurz pro kapitány trvá přibližně tři měsíce. I když je rozdílný podle druhů vojsk, obecné schéma přípravy je stejné v tom, že:

- ❑ zahrnuje společný modul pro doplnění vševojskových znalostí i znalostí jednotlivých druhů zbraní;
- ❑ specializovaný modul, přizpůsobený typu jednotky, které má velitel velet, což může být 1. bojová nebo podpůrná jednotka, 2. výcviková jednotka nebo 3. velitelská nebo logistická jednotka. Posledně jmenované zaměření přípravy se uskutečňuje v **CEELAT (Středisko vzdělávání a logistické přípravy pozemního vojska)** v Tours, které se k 1. 8. 2004 spojuje s aplikační školou dopravy ve školu logistiky a dopravy.

Další část kariéry důstojníka je mnohem rozmanitější jak z hlediska individuálního zařazení, tak i pokud jde o perspektivy kariérního růstu. Nastupuje v období mezi 15. a 20. rokem a začíná pětiměsíčním studiem ve štábní škole v Compi gne, které tvoří první stupeň štábní přípravy a je dostupné pro všechny důstojníky, s výjimkou těch, kteří jsou rekrutováni opožděně. Vychází se z předpokladu, že tato příprava patří ještě k povinnému vzdělávání všech důstojníků a zaměřuje se především na techniku a způsoby štábní práce.

V dalším se průběh služby důstojníků liší podle funkce, kterou si vyberou, potřeb pozemních sil, ale také úspěšnosti v jednom z možných konkurzů. Jejich vzdělávání se zaměřuje na přípravu pro výkon funkcí operačního významu (od velitele praporu po velitele brigády), pro plnění úkolů centrální administrativy, jakož i vysokých funkcí v mezinárodních štábech. Příprava je zaměřena rovněž na zvládnutí schopnosti vést dialog s civilními autoritami své úrovně.

Nejlepší důstojníci absolvují kurz technické kvalifikace nebo vyšší štábního kurz, který jim umožní přístup k civilnímu specializovanému školení a k vyšší štábní přípravě. Obojí se organizuje ve štábní vševojskové škole obrany pro důstojníky všech složek ozbrojených sil.

Důstojníci, schopní převzít velení pluku absolvují přípravný kurz pro převzetí takového odpovědnosti, orientovaný hlavně na právní otázky. Další typ přípravy je zaměřen na odpovědnosti při výkonu štábních funkcí. Konečně, důstojníci s nejvyšším kariérním potenciálem mohou být určeni k absolvování společné přípravy s osobnostmi z civilního sektoru. Technické zaměření, zakončené technickým diplomem z civilních předmětů (informatika, lidské zdroje, finance ...), je určeno pro funkce předurčené pro centrální administrativu.

Příprava rezervistů

Tato příprava je zaměřena výhradně na operační rezervy, které jsou následně využívány ve čtyřech oblastech, v nichž 46 % osob je zařazováno k záložním intervenčním jednotkám, použitelným při ochraně vojenských nebo citlivých civilních míst, 31 % je použitelných v ope-

racích, 14 % je využíváno ve vojenském vzdělávání a 9 % tvoří organizační jádra záložních jednotek.

Současným cílem je zvýšit do roku 2008 nynější počet záložních důstojníků pozemního vojska z 23 000 na 28 000 osob.

Příprava záložních důstojníků

Tato příprava má tři etapy. První, úvodní v trvání 4 týdnů probíhá ve škole v Coëtquidan a je směřována k operačnímu použití pro stupeň velitel čety nebo k využití jako důstojník sloužící ve štábních funkcích. V rámci této přípravy lze získat první stupeň profesní kompetence v dané specializaci. Takový záložní důstojník může následně v hodnosti kapitána buď velet rotě záložních důstojníků, nebo sloužit ve štábu. Během tohoto služebního období se může připravovat na konkurz k přijetí ke studiu **vyššího vojenského vzdělávání záložníků (ERORSEM)**.

V případě úspěchu v konkurzu postoupí uchazeč do druhé části své kariéry, jejíž zaměření je směřováno na rozvoj štábních dovedností. Přitom lze získat druhý kvalifikační stupeň v původně zvolené specializaci.

Třetí fáze kariéry je rovněž orientována na štábní funkce s možností získat vysoký stupeň kvalifikace a stát se expertem v určité specializaci.

Příprava záložních praporčků

První stupeň úvodní přípravy praporčků má stejnou dobu trvání jako u důstojníků, ale probíhá v rámci teritoriálních velitelství. Možnost náboru do důstojnického sboru existuje od hodnosti rotného. Druhá etapa úvodní přípravy nastává po 2 letech a představuje kvalifikaci pro možnost ustanovení do funkce velitele nebo zástupce velitele čety. Závěrečná třetí etapa přípravy je specializovaná a připravuje záložní praporčíky pro výkon štábních funkcí.

Příprava záložních příslušníků mužstva

Příslušníci mužstva se připravují u pluků. Po úvodním výcviku v trvání dvou týdnů nastupují k výkonu základních funkcí.

Pokud nemají maturitu, je v první fázi podmínkou pro povýšení a velení družstvu absolvování kurzu CME nebo CTE a v další fázi absolvování druhého z těchto kurzů a navíc zařazení ke službě na dlouhodobý kontrakt. Pro ty, kteří jsou následně povýšeni do hodnosti četaře, se organizuje doplňková příprava.

Ti, co mají maturitu, mohou po dosažení hodnosti desátníka absolvovat doplňkovou přípravu přímo. Poté je možné se ucházet o nábor do praporčíckého sboru.

Operační příprava vojsk

Jedná se o komplexní soubor všech opatření a činností, které připravují vojska k operačnímu použití. Taková příprava má dvě úrovně:

- a) získání a utvrzení požadovaných znalostí a schopností působení jednotek, které se realizuje u jednotek a pluků;
- b) opakování získaných znalostí v obtížném a komplexním prostředí – vševojskovém, mezinárodním a za působení všech složek ozbrojených sil. Zabezpečuje se v rámci pluků a taktických vševojskových uskupení.

Do procesu jsou zahrnuty:

- ❑ velitelství pozemních sil a logistického zabezpečení z hlediska zpracování celkové koncepce;
- ❑ CoFAT z hlediska výcviku jednotek a zabezpečení potřebných prostředků a materiálu, jako je munice, terče, audiovizuální technika, simulátory ...);
- ❑ velitelství pozemních sil a velitelství logistiky pro zabezpečení výcviku;
- ❑ regionální velitelství při poskytování výcvikových táborů a prostředků výcviku;
- ❑ brigády při zabezpečování výcviku a jeho řízení;
- ❑ pluky při zabezpečování kolektivního vzdělávání a jeho řízení;
- ❑ střediska specializovaného výcviku při zabezpečování kolektivního vzdělávání, výcviku a řízení elementárních cvičících jednotek;
- ❑ školy při přípravě budoucích kádrů, zvláště ve vševojskovém prostředí pro důstojníky.

Standardní, tj. optimální či teoretický operační cyklus je rozdělen do osmi čtyřměsíčních bloků a pokrývá tedy období 32 měsíců, rozdělené následovně – 1. operační příprava, 2. bojová pohotovost, 3. operační příprava, 4. operační nasazení, 5. operační příprava, 6. bojová pohotovost, 7. operační příprava, 8. operační nasazení. Operační příprava se tedy odbyvá během 16 měsíců mezi dvěma následnými misemi. V praxi se však musí v současné době tento rytmus přizpůsobit požadované frekvenci operačního použití.

K principům operačního výcviku patří společná, fázově sladěná příprava vždy dvou brigád odlišného charakteru, např. obrněné nebo mechanizované a lehké (např. lehké, horské výsadkové). To má umožnit dostatečnou zásobárnu vojsk, připravených k nasazení a k možnosti čelit všem neočekávaným hrozbám a situacím. Přitom pro dodržení tohoto principu není důležité umístění jednotlivých brigád, např. 11. výsadková brigáda rozmístěná na jihu země je připravována ve stejných časových etapách jako 7. obrněná, dislokovaná v Alsasku-Lotrinsku a v Jiře.

Dalším principem je, že všechny jednotky jsou komplexně hodnoceny nejméně jednou za období 32 měsíců v oblastech velení pro velitelská stanoviště brigád a pluků, střeleb pro jednotlivé roty a taktická vševojsková uskupení a v oblasti bojové přípravy pro jednotlivé roty (eskadrony, baterie). Tyto prověrky se uskutečňují ve specializovaných výcvikových střediscích, rozmístěných na celém teritoriu Francie, z nichž některá jsou specializovaná na hodnocení manévru, střeleb, bojové připravenosti či velení.

V procesu operační přípravy hraje důležitou úlohu koncepce partnerství mezi školami a pluky. Školy potřebují pro výuku svých studentů hlavně materiální zabezpečení a dopravní jednotky a pluky zase dobře připravený personál, schopný kvalitně plnit úkoly bezprostředně po svém prvním funkčním zařazení. Navíc pluky poskytují školám v určitých obdobích lidské zdroje a materiální podporu a studenti mohou prakticky procvičovat skutečné velení u jednotek. Jelikož má pro pozemní vojsko potřeba kvalitně připravených kádrů zásadní význam, byla koncepci partnerství přidělena velitelstvím pozemních sil po operačním nasazení druhá nejvyšší priorita.

V rámci operační připravenosti hraje velmi důležitou úlohu koncepce PROTERRE (PROjection des forces TERREstres neboli nasazení pozemních sil), která znamená co nejlepší přizpůsobení operační přípravy, sil a prostředků operačním potřebám.

Všechny jednotky musí nutně ovládat své primární řemeslo. Zkušenost však ukazuje, že jsou mimo své základní poslání často v rámci společných misí využívány i k plnění obecnějších úkolů, jako je zajištění bezpečnosti, obrany a ochrany, průzkumu a zpravodajství.

Implementace koncepce PROTERRE umožní disponovat větším množstvím sil pro plnění obecných úkolů v misích, společných všem druhům zbraní, jakož i lépe podporovat jednotky pěchoty v nespecifických misích.

K tomu je třeba:

- ❑ definovat a zvládnout to, co je nejdůležitější;
- ❑ určit nezbytně nutné síly a prostředky;
- ❑ harmonizovat struktury sil;
- ❑ zabezpečit soudržnost a součinnost jednotek.

K hlavním operačním požadavkům patří princip, podle kterého musí být všechny druhy sil schopné upravit své elementární jednotky (roty, eskadrony, baterie) tak, aby pro plnění společných úkolů byly schopné se transformovat na vševojskové roty PROTERRE o dvou četách s celkem 61 osobami, vedenými kapitánem.

Dalším principem je požadavek, aby všechny čtyři pozemní síly byly schopné plnit společné a shodné úkoly, jmenovitě průzkumné, obranné, střežné a podpůrné. Při plnění střežných úkolů jsou cvičeny k tomu, aby byly schopné odrazit útok, neutralizovat a ničit nepřítele.

Pro zabezpečení připravenosti ke splnění hlavních operačních cílů jednotek PROTERRE je stanoveno, že je nelze aktivovat bez naléhavé potřeby pro plnění úkolů s nízkou mírou ohrožení, v situacích nižší citlivosti a pro zabezpečení potřeb obecné bezpečnosti.

K 1. 5. 2004 bylo pro plnění operačních úkolů nasazeno 56 jednotek PROTERRE, z toho 24 v zahraničí a 32 na vlastním území. Jejich působení a tedy i funkčnost celého systému jsou hodnoceny velmi dobře.

K dalším důležitým prvkům operační přípravy patří bojový výcvik, v němž jde prvořadě o vycvičení přizpůsobivosti stresovým bojovým situacím, které záleží na prostředí anebo působení protivníka. Jde tedy o zvýšení operačních schopností konfrontací se skutečně tvrdým a nehostinným prostředím. K dosažení tohoto cíle musí všechny roty pozemních sil projít nejméně jednou za 32 měsíců některým ze středisek bojové přípravy.

Taková střediska jsou na území Francie tři, všechna velkokapacitní, jedno pro přípravu speciálních sil v Givet v Ardenách, kde se procvičuje boj v lesích a v zastavěných oblastech a dvě v Alpách pro bojovou přípravu ve vysokohorském terénu – CNAM v Briançon a CIECM v Barcelonnette. Jednotky mohou ale využívat i rozmanité druhy náročných prostředí v deseti střediscích bojové přípravy v zahraničí, i když s nižší kapacitou, jmenovitě v Antilách (operační působení na pobřeží), Guyana (činnosti v džungli), Senegal (speciální bojová příprava), Pobřeží Slonoviny (vedení boje v lagunách), Gabon (působení v džungli), Réunion (speciální bojová příprava na pobřeží), Džibutsko (speciální bojová příprava v poušti), Nová Kaledonie (činnost na pobřeží), Francouzská Polynésie (speciální bojová příprava na pobřeží). Tato střediska jsou velmi intenzivně využívána.

Jedním ze speciálních problémů, na které se klade v operační přípravě velký důraz, je **zvládnutí davu s použitím vojenské síly**. Dav je ve skutečnosti potenciálním protivníkem, neboť může na vlastním území narušovat veřejný pořádek a v operačním prostředí ztěžovat nebo bránit v plnění úkolů mise ozbrojených sil. Problém je delikátní a komplexní, neboť má významný právní aspekt, a použití nespecializovaných sil by mohlo přinést rizika nesprávných postupů. V tomto směru jsou možné dva druhy operací, a to pro udržení pořádku nebo pro zvládnutí davu. Typ operace a druh použití síly závisí zejména na místě a situaci takového působení.

Pokud jde o udržení pořádku, extrémním případem je potlačení nepřátelské manifestace. Taková činnost je ve Francii v působnosti mobilního četnictva, což jsou síly takzvané druhé kategorie, které mohou být obvykle povolány civilními autoritami. Jiné ozbrojené síly mohou být výjimečně povolány jako síly třetí kategorie, ale jen za předpokladu, že je situace nezvladatelná a že síly četnictva jsou nedostatečné. Na druhé straně se ozbrojené síly podílí na takovýchto úkolech již několik let v rámci operace Vigipirate, kdy plní podpůrné a posilové funkce, zejména při střežení, ochraně a eskortování.

Pokud jde o operace k zvládnutí davu, jsou poměrně časté při plnění misí na Balkáně, zvláště pak v Kosovu. Cílem pozemních sil je, aby všechny jednotky pěchoty byly schopné tento úkol plnit. Za tím účelem jsou za koordinace velitelství pozemních sil a ve spolupráci s četnictvem organizovány příslušné výcvikové kurzy.

Oba druhy operací jsou právně kodifikovány v příslušných dokumentech (TTA 185 z roku 1997 a TTA 950 z roku 2001) a jejich koncepční usměrňování a implementace jsou v kompetenci CoFAT. K plné možnosti použití při takových situacích připravují pozemní síly již po dobu tří let své příslušníky na nové postupy, umožňující v dosahu 0-15 metrů využívat celou škálu prostředků a zbraní s cílem zasáhnout, zvládnout, neutralizovat nebo eliminovat jednoho nebo více protivníků při současném okamžitém uzpůsobování intenzity akce stupni agresivity a násilí protivníka. Příprava se organizuje v zásadě ve vševojskové sportovní škole ve Fontainebleau a v národním středisku výcviku speciálních sil v Mont-Louis, přičemž pro některé důstojníky začíná v důstojnické škole v Coëtquidan a pokračuje v aplikační škole pěchoty.

Posledním důležitým prvkem operační přípravy je příprava na působení všech druhů vojsk, která je v současnosti imperativem, neboť taktická vševojsková uskupení jsou používána téměř pro všechny operační situace. Mladí důstojníci se seznamují s vedením vševojskového boje v aplikačních školách, během studií, při simulačních počítačových cvičeních i cvičeních v terénu. Příprava tohoto druhu se realizuje i při všech postupových druzích přípravy, tj. vedle vševojskové školy pro přípravu poručíků, také v kurzech budoucích velitelů rot a v kurzech budoucích velitelů praporů.

Pro simulaci vševojskového boje se využívají simulátory jako Janus a Romulus, které umožňují vydávání rozkazů a simulaci účinků jednotlivých druhů zbraní.

Příprava poručíků v rámci cvičení v terénu se provádí zejména při organizaci každoročního aplikačního divizního výcvikového soustředění v měsíci červnu, kde společně cvičí velká část studentů aplikačních škol se svými budoucími veliteli čet. V rámci takového soustředění je v průběhu tří týdnů organizována celá řada cvičení, jako je palebná podpora dělostřelectvem, spolupráce pěchoty a obrněných jednotek při boji na vozidlech a po sesednutí, spolupráce dopravních a ženijních jednotek a opatření proti elektronickému boji. V roce 2003 bylo při tomto typu soustředění použito celkem 750 vozidel, zúčastnilo se 26 rot a jednotlivými školami bylo organizováno celkem 90 cvičení.

Důležitou složkou vševojskové a mnohonárodní přípravy jsou také cvičení v zahraničí, např. v Hammelurgu, SRN (v rámci reciproční výměny, kdy studenti Bundeswehru využívají naopak bojové výcvikové středisko v Briançonu) nebo ve výcvikových zařízeních pro boj v osadách pro poručíky aplikační vševojskové školy.

Vševojsková příprava kapitánů neumožňuje vzhledem k době jejího trvání, v rozsahu pouhých 12 týdnů, obdobné soustředění organizovat. Přesto je spolupráce jednotlivých druhů zbraní a bojové prostředí těžištěm přípravy budoucích velitelů rot. Velká část přípravy probíhá s pomocí simulací a v rámci spolupráce se zahraničními partnery.

Závěr

Zkušenosti ozbrojených sil Francie v přechodu na plně profesionální armádu jsou velmi cenné a ukazují, že se jedná o dlouhodobý postupný proces, který má jak fázi přechodovou, tak i stabilizační. Celý proces je velmi komplexní a ukazuje na potřebu propojení koncepčních a prováděcích opatření, na propojení výcviku s výchovou, na organizaci přípravy v souladu s aktuálními operačními potřebami vojsk a s příslušnými zobecněnými zkušenostmi z reálných operací.

Literatura:

ŠILHAN, V. „Přístupy k náboru a přípravě profesionálních vojáků v pozemních silách Francie.“ *Informační analýza* č. 7/2004. Vyškov: Ředitelství výcviku a doktrín, září 2004.
Přednášky a prezentace, provedené a poskytnuté generálem (CR) Guy J. Vezio a funkcionáři francouzských škol ENSOA a EAT.

Nemůžeme pokračovat ve kdysi, samozřejmě neexplicitně zvolené strategii, kterou bych s nadsázkou a trochu zkratkovitě popsal asi takto: „Nebude-li více peněz, bude menší a horší armáda.“ To je příliš pohodlný, evidentně defetistický a trochu chytristický pohled. Z bludného kruhu tohoto typu musíme rychle vybědnout, protože nikam nevede. Není produktivní, je naopak velmi deprimující. Potřebné finanční prostředky je třeba před veřejností obhájit, ale současně je třeba výdaje racionalizovat a šetřit, a to daleko více než v minulosti. Neobávejme se jasně říci, že naše armáda musí mít dostatečně širokou a celostní bázi a že nemůže být budována jen jako doplňkový sbor do nějakých ad hoc vznikajících mezinárodních koalic. Nikdy jsme sice sami nebojovali a nikdy asi sami bojovat nebudeme, ale na všechny představitelné a možné scénáře musíme být připraveni a musíme umět reagovat.

**Z vystoupení prezidenta České republiky Václava Klause
na velitelském shromáždění 2. 11. 2004**